

2026 m. Europos statistikos konkurso nacionalinio etapo, organizuojamo Valstybės duomenų agentūros, taisyklės

1. Tikslai

Pagrindiniai Europos statistikos konkurso tikslai:

- Skatinti mokinių smalsumą ir domėjimąsi statistika
- Skatinti mokytojus naudoti naują mokomąją medžiagą statistikos pamokose, taikant realius duomenis ir ieškant įgytų statistikos žinių pritaikymo galimybių
- Parodyti mokiniams ir mokytojams, kokį vaidmenį įvairiose visuomenės gyvenimo srityse atlieka statistika, pristatant ją kaip galimą studijų kryptį universitete
- Skatinti komandinį darbą ir bendradarbiavimą siekiant bendrų tikslų

2. Dalyvavimas

Dalyvauti 2026 m. Europos statistikos konkurso (ESK 2026) nacionaliniame etape gali visi bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas Lietuvoje. Mokiniai gali dalyvauti konkurse susibūrę į komandas, sudarytas iš **1–3 asmenų**. Visi komandos nariai turi priklausyti tai pačiai mokyklai ir kategorijai. Kiekviena komanda privalo turėti komandos vadovą – mokyklos, kurioje mokosi komandos nariai, mokytoją, prižiūrintį ir koordinuojantį komandos darbą, palaikantį ryšį su Valstybės duomenų agentūra (toliau – konkurso organizatorius).

Tai pačiai mokyklai atstovaujančių komandų skaičius neribojamas, tas pats mokytojas gali vadovauti ne daugiau kaip 4 komandoms. Mokiniai gali atstovauti tik 1 komandai.

Kilus abejonų dėl komandos tinkamumo dalyvauti konkurse, jos vadovas gali susisiekti su konkurso organizatoriumi.

Kiekviena komanda priskiriama vienai iš dviejų kategorijų:

- **A kategorija:** 11–12 klasės ir (arba) III–IV gimnazijos klasės (numatomas mokinių amžius – 16–18 metų).
- **B kategorija:** 9–10 klasės ir (arba) I–II gimnazijos klasės (numatomas mokinių amžius – 14–16 metų).

Atlikti antrąją nacionalinio etapo užduotį bus kviečiamos ne daugiau kaip 2 geriausios kiekvienos kategorijos komandos iš tos pačios mokyklos (daugiausia 4 komandos iš tos pačios mokyklos).

Nacionalinis etapas vyks lietuvių kalba.

3. Registracija

Komandų vadovai, norintys, kad jų komandos dalyvautų Europos statistikos konkurse, privalo užregistruoti jas [internetu](#). Registruojantis turi būti pateikta visa informacija, kurią prašoma nurodyti formoje. Dalyviai klausimus dėl konkurso gali siųsti el. paštu ESC-LT@stat.gov.lt.

4. Užduotys

ESK 2026 nacionalinio etapo dalyviai **atliks 2 užduotis**. Tik abi užduotis sėkmingai įveikusios komandos pateks į konkurso finalą.

Pirmoji užduotis atliekama internetu pildant pateiktą formą, kurią sudaro 3 uždary klausimų testai. Prie kiekvieno klausimo bus nurodyti 4 atsakymų variantai, iš kurių teisingas tik vienas. Antroji užduotis turi būti parengta kaip pristatymas (pasirinktu formatu) ir turės būti pateikta šiame dokumente nustatyta tvarka. Užduotis galima atlikti nuotoliniu būdu, niekur vykti nereikia.

Pirmoji užduotis apima 3 testus:

a. Pagrindinių žinių testas.

Užduotis – atsakyti į 10 klausimų, susijusių su pagrindinių statistikos sąvokų supratimu, grafinių vaizdų (diagramų) interpretacija ir t. t.

Kiekvienai kategorijai bus parengtas skirtingo sudėtingumo klausimų rinkinys.

b. Oficialiosios statistikos duomenų šaltinių panaudojimo testas

Užduotis – atsakyti į 10 klausimų, susijusių su įvairiais statistiniais rodikliais. Tam reikės naršyti Valstybės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portale ir Rodiklių duomenų bazėje.

c. Statistinio leidinio analizės testas

Užduotis – atsakyti į 10 klausimų, susijusių su nurodytu Eurostato elektroniniu statistikos leidiniu. Leidinio kalba – anglų.

Antrosios užduoties metu komandos turės parengti oficialiais duomenimis paremtą pristatymą (darbą) pasirinkta tema. Šios užduoties rezultatai gali būti pateikti skaidrių, žemėlapių, vaizdo įrašo formatu arba panašiais formatais. Priemonių informacijai pateikti ir pristatymui parengti pasirinkimas neturi įtakos galutiniam įvertinimui.

Pristatyme turi atsiskleisti (jį sudaryti):

- Darbo tikslas ir informacijos analizė
- Darbo metodas: naudojamos priemonės, informacijos analizės būdai
- Rezultatai: lentelės, grafikai (diagramos), analizės rezultatai
- Išvados

Pristatyme taip pat turi būti pateikta informacija apie komandą, t. y. nurodomas mokyklos ir komandos pavadinimas ir kategorija (A ar B), kuriai priklauso komanda.

Jei komanda rengia pristatymą PDF formatu, pristatymas turi apimti ne daugiau kaip 8 skaidres (įskaitant pradinę skaidrę, kurioje pateikta informacija apie komandą). PDF dokumento pavadinimą turi sudaryti tikslus komandos pavadinimas, dokumentas turi būti įkeltas į platformą iki nustatytos datos.

Jei komanda, rengdama pristatymą, naudoja GIS priemones, konkurso organizatoriui ji turi pateikti nuorodą į viešai prieinamą aplikaciją, taip pat pristatymo pagrindinių skyrių aprašymą.

Jei komanda rengia pristatymą kaip vaizdo įrašą, jo trukmė neturi būti ilgesnė kaip 3 min. Vaizdo įrašas negali pažeisti autorių teisių, prekių ženklo savininko teisių, kitų asmenų teisių ir laisvių. Komanda privalo užtikrinti, kad muzika, nuotraukos ir kiti elementai vaizdo įrašė naudojami teisėtai. Konkurso organizatoriui paprašius, komanda turi gebėti įrodyti, kad vaizdo įrašas sukurtas teisėtai ir nepažeidžia trečiųjų asmenų teisių ir laisvių. Jei komanda neįrodo, jog pažeidimų nėra, vaizdo įrašas nevertinamas ir komanda pašalinama iš konkurso. Konkurso organizatorius turi neapmokestintą, neišskirtinę ir neatšaukiamą teisę naudoti komandos pristatymą ir savo reikmėms jį saugoti, siųsti, kopijuoti, dalytis, viešinti (visos apimties ar tik dalį) neribotą kiekį kartų, keisti, karchyti, koreguoti, apibendrinti, sujungti su kitais pristatymais, įterpti papildomų elementų, išversti į kitas kalbas, suteikti teisę, įgaliojimus trečiosioms šalims atlikti išvardytus veiksmus. Jei komandos pristatyme naudojamas asmens atvaizdas (nuotrauka, vaizdo medžiaga ir pan.), kartu su komandos pristatymu konkurso organizatoriui turi būti pateiktas kiekvieno asmens, kurio atvaizdas naudojamas, pasirašytas rašytinis sutikimas, kad jo atvaizdas būtų naudojamas komandos pristatyme, pateikiamas konkurso organizatoriui ir viešinamas. Jeigu pristatyme naudojamas jaunesnio nei 18 metų asmens atvaizdas, nurodytą rašytinį sutikimą turi pasirašyti ir vienas iš šio asmens tėvų (itėvių), globėjų, rūpintojų. Nepateikus visų asmenų, kurių atvaizdas naudojamas komandos pristatyme, rašytinių sutikimų, komandos pristatymas nevertinamas ir komanda pašalinama iš konkurso. Pristatymas su tiksliai komandos pavadinimu ir rašytiniais sutikimais, jeigu jie reikalingi, įkeliamas į interneto platformą per nustatytą laiką (žr. 8 skyrių „Kalendorius“).

5. Vertinimo kriterijai

Pirmoji užduotis. Kiekvienas iš 3 pirmosios užduoties testų bus vertinamas pagal sėkmės ir nesėkmės kriterijus: už teisingą atsakymą bus skiriamas 1 taškas, už neteisingą atsakymą atimama 0,33 taško, o už neatsakytą klausimą skiriama 0 taškų. Maksimalus kiekvieno iš 3 testų balų skaičius yra 10 taškų.

Pirmosios užduoties rezultatas gaunamas apskaičiavus kiekvieno iš 3 testų taškų aritmetinį vidurkį (suapvalintą iki vienos dešimtosios dalies).

Atlikus pirmąją užduotį ir įvertinus komandų rezultatus, bus atrinkta 10 geriausių komandų kiekvienoje kategorijoje. Jos bus pakviestos atlikti antrąją užduotį. Pirmosios užduoties taškų skaičius bus įtrauktas į galutinio rezultato skaičiavimą ir sudarys 25 proc. galutinio balo. 3 testų vertinimas ir pirmosios užduoties galutinio rezultato skaičiavimas bus atliekamas automatiškai.

Antroji užduotis. Antrąją užduotį vertins konkurso organizatoriaus sudaryta vertinimo komisija (85 proc.) ir visuomenė socialiniuose tinkluose (15 proc.).

Vertinimo komisija, vertindama darbą, atsižvelgs į šiuos kriterijus:

- Tikslas – 10 proc.:
- Pristatyme įvardytas aiškus tikslas
- Parodytas susidomėjimas pasiūlyta problematika ir pastangos atliekant užduotį
- Pasirinkti rodikliai yra tinkami analizei

- Informacijos analizė – 35 proc.:
 - Išlaikyta lentelių, grafikų (diagramų) ir rodiklių pateikimo pusiausvyra
 - Prie lentelių ir grafikų (diagramų) pateiktos pastabos, pabrėžiančios svarbiausią informaciją
 - Erdvinės analizės sprendimas (jei toks taikomas) yra logiškas ir padeda atspindėti išvadas
 - Interaktyvūs žemėlapiai (jei tokie yra) padeda suprasti rezultatus
 - Grafikai (diagramos) yra tinkami ir padeda padaryti išvadas (jas patvirtina)
 - Paaiškintos visų statistinių rodiklių naudojimo priežastys
 - Atlikta analizė atitinka komandos išsilavinimo lygį
- Išvados – 20 proc.:
 - Pateiktos išvados atitinka darbo tikslą
 - Pateikti įspėjimai dėl analizės išvadų ribotumo (tuo atveju, jei jis yra)
- Kita – 20 proc.:
 - Pristatymas yra kūrybiškas ir originalus
 - Pristatymas suskirstytas į atskiras dalis, yra aiškus ir suprantamas
 - Pristatymas parengtas laikantis lietuvių bendrinės kalbos normų
 - Pateiktos aktyvios nuorodos į duomenų šaltinius ir (ar) bibliografiją

Visuomenė socialiniuose tinkluose balsuos už labiausiai patikusį darbą. Darbai bus vertinami pagal tai, kiek patiktukų sulauks socialiniuose tinkluose.

Konkurso organizatorius neribos darbų viešinimo įvairiose socialinėse grupėse, tačiau komandos, viešindamos savo darbus, turės vadovautis sąžiningumo principu. Kilus įtarimų, kad komandos elgiasi nesąžiningai, konkurso organizatorius pasilieka teisę jas pašalinti iš konkurso.

Galutinis balas. Kiekvienos kategorijos komandų galutinis balas apskaičiuojamas kaip už pirmąją ir antrąją užduotis gautų taškų svertinis vidurkis su ne daugiau kaip trimis skaičiais po kablelio pagal formulę:

$$\text{Galutinis balas} = 0,25 \times [\text{Pirmosios užduoties taškai}] + 0,75 \times [\text{Antrosios užduoties taškai}]$$

Vertinimo komisija išrinks po 3 geriausias kiekvienos kategorijos komandas, kurios turės parengti po vaizdo įrašą.

Peržiūrėjusi vaizdo įrašus, vertinimo komisija nuspręs, kurios 2 kiekvienos kategorijos komandos toliau dalyvaus ESK 2026 Europos etape. Visos likusios komandos, atlikusios pirmąją ir antrąją užduotis, gaus dalyvio diplomą. Dalyvio diplomą nebus įteiktas komandoms, pašalintoms iš konkurso.

6. Apdovanojimai

Nacionalinį ESK 2026 etapą laimėjusios 6 komandos – 3 A kategorijos ir 3 B kategorijos – gaus šiuos prizus:

I vieta:

Komandos vadovui (mokytojui) – 400 eurų vertės dovanų kuponas, diplomas ir suvenyrai
Kiekvienam komandos nariui (mokiniui) – 300 eurų vertės dovanų kuponas, diplomas ir suvenyrai

II vieta:

Komandos vadovui (mokytojui) – 300 eurų vertės dovanų kuponas, diplomas ir suvenyrai
Kiekvienam komandos nariui (mokiniui) – 200 eurų vertės dovanų kuponas, diplomas ir suvenyrai

III vieta:

Komandos vadovui (mokytojui) – 200 eurų vertės dovanų kuponas, diplomas ir suvenyrai
Kiekvienam komandos nariui (mokiniui) – 100 eurų vertės dovanų kuponas, diplomas ir suvenyrai.

Specialūs vertinimo komisijos prizai dviem kūrybingiausioms A ir B kategorijų komandoms – 100 eurų vertės dovanų kuponas kiekvienai komandai.

Visi nugalėjusių komandų nariai (mokiniai) ir jų vadovai (mokytojai), norėdami atsiimti laimėtus prizus, konkurso organizatoriui turės pateikti savo asmens duomenis – vardą, pavardę ir asmens kodą.

7. Vertinimo komisija

Konkurso dalyvių darbus vertina ir ESK 2026 nacionalinio etapo konkurso nugalėtojus renka vertinimo komisija, sudaryta iš 5–8 konkurso organizatoriaus paskirtų asmenų. Vertinimo komisijos sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

8. Vertinimo komisijos sprendimo paskelbimas ir apdovanojimų ceremonija

Apie vertinimo komisijos sprendimą el. paštu bus informuoti nugalėtojai ir finalininkai, jie bus paskelbti konkurso organizatoriaus nurodytą dieną. Organizatorius suderins apdovanojimų ceremonijos datą ir vietą su kiekviena prizinę vietą užėmusia komanda.

9. Kalendorius

Registracijos laikotarpis – nuo 2025 m. spalio 20 d. iki 2026 m. sausio 18 d.

Pirmosios užduoties atlikimo laikotarpis – nuo 2026 m. sausio 19 d. iki vasario 1 d.

Pirmosios užduoties rezultatų paskelbimas ir pranešimas – 2026 m. vasario 4 d.

Antrosios užduoties atlikimo laikotarpis – nuo 2026 m. vasario 4 d. iki kovo 3 d.

Laimėjusių komandų paskelbimas – 2026 m. kovo 27 d.

10. Rezultatų paskelbimas

Pirmosios ir antrosios kategorijų komandos, už ESK 2026 nacionalinio etapo užduočių rezultatus gavusios aukščiausius įvertinimus, bus paskelbtos Valstybės duomenų agentūros svetainės skyrelyje „Europos statistikos konkursas 2026“ ir Valstybės duomenų agentūros socialiniuose tinkluose nurodant komandų pavadinimus, atstovaujamas mokyklas ir kategoriją. Konkurso dalyviai sutinka su šiomis taisyklėmis ir leidžia viešai skelbti jų darbus. Konkurso organizatoriui lieka visa konkurso nacionaliniame etape komandų pateikta medžiaga.

11. ESK 2026 Europos etapas

ESK 2026 Europos etapas vyks anglų kalba. Į Europos etapą pateks ir jame dalyvaus po 2 kiekvienos kategorijos (A ir B) komandas, kurios bus vertinimo komisijos išrinktos iš 3 kiekvienos kategorijos nacionalinio etapo nugalėtojų (komandos, sukūrusios geriausius vaizdo įrašus).

Konkurso organizatorius susisieks su komandomis ir informuos jas apie Europos etapą.

12. Teisių išsaugojimas

Valstybės duomenų agentūra pasilieka teisę keisti Europos statistikos konkurso nacionalinio etapo sąlygas ir taisykles, ypač kalendoriuje nurodytas datas, arba netgi atšaukti konkursą, jei tam yra pagrįsta priežastis. Bet kokie pakeitimai bus paskelbti Valstybės duomenų agentūros svetainėje.

13. ESK Nacionalinio etapo taisyklių priėmimas

Dalyvavimas Europos statistikos konkurso nacionaliniame etape reiškia komandos vadovo ir komandos narių sutikimą su visomis šiomis taisyklėmis.